

Budżet Powiatu Stargardzkiego

2014

NA CO POSZŁY NASZE PIENIĄDZE !!!!

Spis treści

1.	Wstęp	3
2.	Słowniczek.....	5
3.	Dochody budżetu.....	6
4.	Wydatki budżetu.....	7
5.	Wnioski	10

1. Wstęp

Niniejszy dokument ma na celu pokazanie na co i jak wydają pieniądze nasi samorządowcy. Znajdują się tutaj podstawowe informacje o budżecie powiatu z 2014 roku oraz porównanie danych z innymi samorządami powiatowymi. Dokument powstał w ramach projektu *Stargardzki BIP obywatelski* realizowanego przez Fundację „Milon”. Celem projektu jest zwiększenie wiedzy mieszkańców Gminy Miasto Stargard Szczeciński oraz Powiatu stargardzkiego o działalności i zadaniach samorządu.

Zakres działania i zadania powiatu

(art. 4 i art. 4a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 595))

Art. 4. 1. Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie:

- 1) edukacji publicznej
 - 2) promocji i ochrony zdrowia
 - 3) pomocy społecznej
 - 3a) wspierania rodziny i systemu opieki zastępczej
 - 4) polityki prorodzinnej
 - 5) wspierania osób niepełnosprawnych,
 - 6) transportu zbiorowego i dróg publicznych,
 - 7) kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
 - 8) kultury fizycznej i turystyki,
 - 9) geodezji, kartografii i katastru,
 - 10) gospodarki nieruchomościami,
 - 11) administracji architektoniczno-budowlanej,
 - 12) gospodarki wodnej,
 - 13) ochrony środowiska i przyrody,
 - 14) rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,
 - 15) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
 - 16) ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpozarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska,
 - 17) przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy,
 - 18) ochrony praw konsumenta,
 - 19) utrzymania powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
 - 20) obronności,
 - 21) promocji powiatu,
 - 22) współpracy z organizacjami pozarządowymi.
2. Do zadań publicznych powiatu należy również zapewnienie wykonywania określonych w ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży.
3. Ustawy mogą określać inne zadania powiatu.

4. Ustawy mogą określać niektóre sprawy należące do zakresu działania powiatu jako zadania z zakresu administracji rządowej, wykonywane przez powiat.
5. Powiat na uzasadniony wniosek zainteresowanej gminy przekazuje jej zadania z zakresu swojej właściwości na warunkach ustalonych w porozumieniu.
6. Zadania powiatu nie mogą naruszać zakresu działania gmin.

Art. 4a. Ustawy mogą nakładać na powiat obowiązek wykonywania zadań z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów.

2. Słowniczek

Dochody majątkowe – dochody budżetu miasta/powiatu przeznaczone na inwestycje (np. uzyskane dotacje), dochody ze sprzedaży majątku, dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Dochody bieżące – pozostałe dochody nieujęte w dochodach majątkowych. Dochody uzyskiwane na działania bieżące np.: szkoły, domy kultury, utrzymanie urzędu, przedszkola świetlice, pomoc społeczną.

Dochody budżetowe – dochody majątkowe + dochody bieżące.

Dochody własne – dochody ogółem minus subwencja ogólna i otrzymane dotacje.

Przychody – zaciągnięte kredyty, sprzedane obligacje, wolne środki na zakończenie poprzedniego roku budżetowego oraz spłacone udzielone przez miasto pożyczki.

Mediana – wartość środkowa. Wartość cechy w szeregu uporządkowanym, powyżej i poniżej której znajduje się jednakowa liczba obserwacji. Np. dla szeregu liczb od 1 do 100 jest to 50.

Wydatki majątkowe - wydatki na zakup i objęcie akcji spółek prawa handlowego, wydatki inwestycyjne i dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji realizowanych przez jednostki.

Wydatki bieżące – wydatki nie będące wydatkami majątkowymi. Wydatki ponoszone na działania bieżące np.: szkoły, domy kultury, utrzymanie urzędu, przedszkola świetlice, pomoc społeczną.

Liczba mieszkańców – według danych GUS na dzień 31.12.2013 jest to 120 726 osób.

Subwencja ogólna - świadczenia publicznoprawne państwa na rzecz innych podmiotów publicznych o charakterze bezzwrotnym, ogólnym, bezwarunkowym i nieodpłatnym. A po polsku to głównie pieniądze na szkoły.

Nadwyżka/deficyt budżetowa/y – dochody ogółem minus wydatki ogółem.

Nadwyżka/deficyt operacyjna/y – dochody bieżące – wydatki bieżące.

3. Dochody budżetu

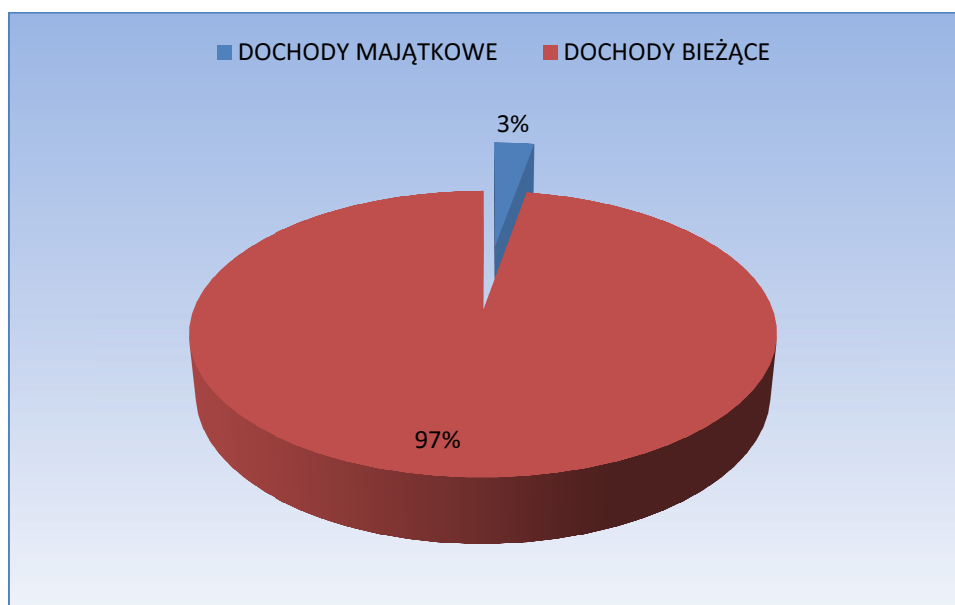
W roku 2014 dochody budżetu Powiatu stargardzkiego kształtowały się następująco:

Tabela 1. Dochody Powiatu stargardzkiego w roku 2014

Rok 2014	PLANOWANE DOCHODY	WYKONANE DOCHODY	PROCENT WYKONANIA
DOCHODY MAJĄTKOWE	2 880 000,00 zł		
DOCHODY BIEŻĄCE	102 076 257,00 zł		
DOCHODY BUDŻETU	104 956 257,00 zł		

W roku 2014 nasi samorządowcy planują „zarobić” z naszych podatków 104 956 257,00 zł zgodnie z uchwałą Rady Powiatu Nr XXXVI/242/13 z 20-12-2013. Plan ten w przeciągu roku 2014 będzie ulegał wielokrotnym zmianom zgodnie z obowiązującymi w Powiecie procedurami oraz w ramach obowiązujących przepisów.

Wykres 1. Plan dochodów Powiatu stargardzkiego 2014

W roku 2014 3% planowanych dochodów pochodzić będzie z tzw. dochodów majątkowych.

W budżecie zaplanowano przychody, które kształtowały się zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 2. Przychody w roku 2014

Rok 2014	PLANOWANE PRZYCHODY	WYKONANE PRZYCHODY	PROCENT WYKONANIA
Nadwyżka z lat ubiegłych	1 174 000,00 zł		
PRZYCHODY	1 174 000,00 zł		

Jak widzimy Powiat nie planuje zwiększenia zadłużenia. Planowane przychody to nadwyżka z lat ubiegłych w wysokości 1 174 000,00 zł.

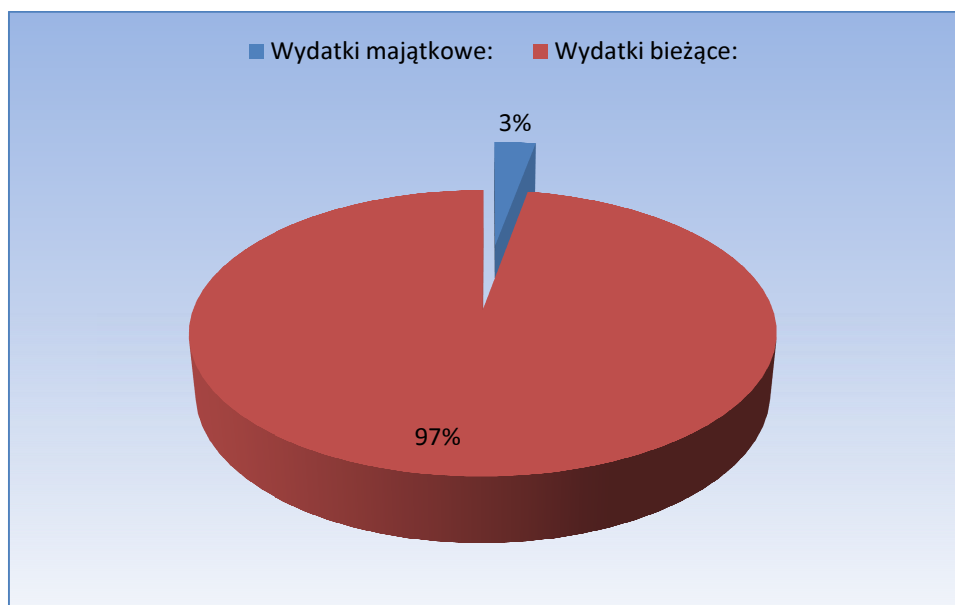
4. Wydatki budżetu

Tabela 3. Wydatki Powiatu stargardzkiego w roku 2014

Rok 2014	PLANOWANE WYDATKI	WYKONANE WYDATKI	PROCENT WYKONANIA
WYDATKI MAJĄTKOWE	2 880 000,00 zł		
WYDATKI BIEŻĄCE	98 631 927,00 zł		
WYDATKI BUDŻETU	101 511 927,00 zł		

Nasi władarze w roku 2014 planują wydać **101 511 927,00 zł**, przy planowanych dochodach w wysokości **104 956 257,00 zł** pozwala uzyskać planowaną nadwyżkę budżetową w wysokości **3 444 330,00 zł**.

Wykres 2. Struktura planowanych wydatków budżetu Powiatu w roku 2014

Planowane wydatki na jednego mieszkańca wynoszą:

840,85 zł

Planowane wydatki majątkowe na jednego mieszkańca wynoszą:

23,86 zł

Planowane wydatki bieżące na jednego mieszkańca wynoszą:

816,99 zł

Planowana nadwyżka budżetowa w roku 2014 wyniosła:

3 444 330,00 zł

Jest to niewątpliwie pozytywne zjawisko i jego efektem jest zmniejszenie ogólnego zadłużenia powiatu. Dlatego wylicza się też inny wskaźnik tak zwaną nadwyżkę/deficyt operacyjną. Wskaźnik ten określa zdolność pokrycia wydatków bieżących dochodami bieżącymi i uwolnienia gotówki na nowe wydatki majątkowe lub spłatę zaciągniętych wcześniej zobowiązań. Kwota ta w budżecie 2014 roku wyniosła:

3 444 330,00 zł

W przypadku roku 2014 taka sytuacja pokazuje, iż samorząd planuje uzyskać znaczącą nadwyżkę budżetową.

Jednak same kwoty, choć na pojedynczej osobie mogą zrobić wrażenie, to nie pozwalają na wyciągnięcie jednoznacznych i obiektywnych wniosków.

Posłużymy się następującym wskaźnikiem: udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem, który ocenia możliwość realizacji inwestycji i/lub spłaty zadłużenia i porównanym jego wynik uzyskany dla Powiatu Stargardzkiego do danych innych dotyczących innych powiatów.

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
3,28%	4,70%

Jak widzimy w stosunku do dochodów ogółem planowana do wypracowania nadwyżka operacyjna jest daleka od mediany powiatów w Polsce. Najliczniej reprezentowane są powiaty dla których wskaźnik ten przyjmuje wartości od 0% do 5%, jest ich 157 spośród 314 wszystkich powiatów.

Kolejnym wskaźnikiem porównawczym jest udział planowanych wydatków majątkowych w wydatkach ogółem.

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
2,84%	10,90%

Tutaj też planowany wskaźnik wypada gorzej od mediany dla kraju. Powiat Stargardzki z tym wskaźnikiem znajduje się w grupie 48 powiatów dla których wskaźnik ten przyjął wartości z przedziału od 0% do 5% w roku 2012. 139 powiatów ma ten wskaźnik poniżej 10%. Wydatki majątkowe to inwestycje więc jest to słaby wynik.

Ciekawym wskaźnikiem porównawczym jest wskaźnik obciążenia wydatków bieżących wynagrodzeniami.

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
58,67%	61,60%

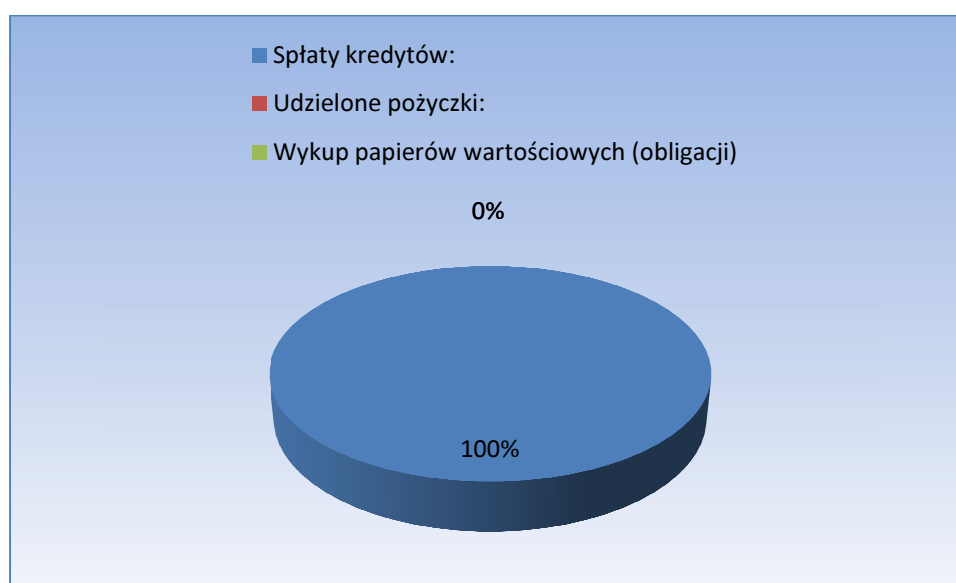
Wskaźnik ten pokazuje jaki procent wydatków bieżących skierowany jest na wypłatę wynagrodzeń dla pracowników urzędu i jednostek podległych (w tym szkół). W Powiecie Stargardzkim na rok 2014 planuje się, że wskaźnik ten osiągnie wartość **58,67%**, i jest to wartość niższa od mediany dla powiatów, która wynosi **61,60%**. 185 powiatów w roku 2012 miała ten wskaźnik powyżej 60% a 112 powiatów znajduje się w przedziale 50-60%.

W budżecie Powiatu Stargardzkiego na rok 2014 przewidziano również rozchody, które wyglądały następująco.

Rok 2014	PLANOWANE ROZCHODY	WYKONANE ROZCHODY	PROCENT WYKONANIA
Spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów	1 174 000,00 zł		
ROZCHODY	1 174 000,00 zł		

Jak widzimy Powiat Stargardzki planuje spłacić w roku bieżącym 1 174 000,00 zł kredytów.

Wykres 4. Struktura Planowanych rozchodów

Rozchody powiatu to w 100% spłaty zaciągniętych wcześniej kredytów.

5. Wnioski

W dalszej części zajmiemy się oceną powiatu w porównaniu do innych powiatów przez pryzmat różnych wskaźników. Pierwszy z nich to wskaźnik samofinansowania. Oblicza się go w następujący sposób: (dochody majątkowe + nadwyżka operacyjna) / wydatki majątkowe.

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
219,59%	105,30%

Wskaźnik ten pokazuje czy z dochodów majątkowych i wypracowanej nadwyżki da się sfinansować planowane wydatki majątkowe (inwestycyjne). Wskaźnik ten powinien kształtować się w okolicy 100%. Jeżeli jest poniżej konieczne są do zaciągnięcia kredyty na realizację inwestycji. Jeżeli jest powyżej to wskazuje na potencjał niewykorzystanych środków lub odkładanie pieniędzy na wcześniej zaciągnięte zobowiązania. Powiat planuje osiągnięcie bardzo wysokiej wartości dla tego wskaźnika i jest w grupie 34 powiatów, które w roku 2012 miały ten wskaźnik powyżej 200%.

Kolejnym wskaźnikiem jest nadwyżka operacyjna na mieszkańca. Wskaźnik ten pokazuje oszczędności na wydatkach bieżących liczone na mieszkańca.

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
28,53 zł	40,80 zł

Jak widzimy jesteśmy poniżej przeciętnej powiatów. Nawet bardzo nisko. Średnia arytmetyczna wynosi 42,80 zł.

Kolejnym istotnym elementem budżetu są długi. Na dzień 31.12.2013 roku zobowiązania Powiatu wynosiły:

36 224 733,87 zł

Są to w przeważającej większości długoterminowe zobowiązania finansowe czyli do spłaty w najbliższych latach kredy i pożyczki. Kwota ta w podziale na liczbę mieszkańców.

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
300,06 zł	224,60 zł

Jak widzimy każdy z nas by spłacić długi powiatu musiałby wyjąć z kieszeni **300,06 zł** bez kosztów odsetek jednorazowo. Jest to kwota wyższa od mediany dla powiatów, która wy-

nosi na koniec roku 2012 **224,40 zł**. Jest to niewiele w porównaniu do zadłużenia budżetu państwa, które w przeliczeniu na mieszkańca wynosi **27 223 zł**¹.

Udział zobowiązań w planowanych dochodach ogółem wynosi:

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
34,51%	25,10%

Wskaźnik udział zobowiązań w planowanych dochodach ogółem wynosi znacznie więcej niż mediana dla powiatów.

Autor: Jacek Kuźmiński

¹ www.dlugpubliczny.org.pl